No. 244. **DE TIJD.** 1848.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 3,00; voor de buitensteden *f* 3,50; franco door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 20 JANUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents ze gelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 19 Januarij.

De laatste redevoering door den heer de Montalembert in de Kamer der pairs uitgesproken, was gerigt tegen het radicalisme. Hij heeft in levendige kleuren geschilderd het tooneel van verwoesting, dat het radicalismus in Zwitserland heeft bewerkt, en dat het van daar naar Duitschland en Frankrijk dreigt uit te breiden.

De indruk, dien deze redevoering heeft gemaakt bij de pairs en daarna bij al wie conservatief is, levert een bewijs dat de heer de Montalembert den vinger heeft gelegd op de wonde, waaraan de maatschappij lijdt; en als zijne woorden zoo veel ingang vonden, dat zij voortdurend met luide kreten werden toegejuicht, was zulks, omdat de edele spreker te gelijk met het gevaar, ook het geneesmiddel aanwijst met die vastheid van overtuiging, welke een onwrikbaar vertrouwen inboezemt. De heer de Montalembert is de tolk geweest van de gewaarwordingen, die Europa bezielen bij het aanschouwen van de vernielingen der revolutie, die in Zwitserland heerscht, en daar buiten gevoed wordt; maar hij heeft de verschrikte gemoederen tevens moed ingeboezemd, als hij met een onnavolgbaar talent het radicalisme het masker heeft afgetrokken, en het in zijne naakte afschuwlijkheid heeft vertoond.

De he r de Montalembert heeft niet minder sensatie gemaakt bij de revolutionnaire partij in Frankrijk. Van af den *Constitutionnel*, den *National*, tot aan de kleinste spotblaadjes; al wat, hetzij van nabij of van verre, maar eenigzins is toegedaan aan het radicalisme in Zwitserland, heeft zich in beweging gesteld, om zich op zijne wijze en in zijne taal. op den grooten redenaar te wreken.

De verwoedheid der kwade p rs toont meer dan iets anders aan, dat de jeugdige pair eene gevoelige en gevaarlijke zeauw heeft aangeraakt, en dat het gevaar voor Europa juist dáár zit, waar hij het heeft aangewezen, namelijk in het zich onder het kleed der vrijheid vermommend radicalisme, dat eigenlijk niets anders is, dan een verfoeijenswaardig despotisme, de verdrukking der minderheid door de meerderheid.

De maatschappij zal wel doen van toe te zien, en de wapenen aan te gorden tegen dien gemeenen vijand.

Gisteren en eergisteren zijn alhier in het *Huis met de Hoofden* geveild geworden de bekende en sinds lang aangekondigde handschriften van van Alkemade en van der Schelling. Wij zijn in staat gesteld, eene naauwkeurige opgave te doen van de prijzen, voor de voornaamste stukken besteed. In folio N°. 11, *f* 30 N°. 100, Mishandeling van de Witt, *f* 33. N°. 107, Rotterdamsche en Haagsche Aanteekeningen, *f* 53,25. N°. 154, Opkomst en Aanwas van Rotterdam, *f* 91. N°. 156, Aanteek. van Rotterdam, *f* 25. N°. 157, Aanteek. van Rotterdam, *f* 59. N°. 165, Schiedamsche Oudheden *f* 31. N°. 166, Beschrijving van Schiedam *f* 55. N°. 170, Korte Beschrijving van Utrecht, etc. *f* 47. N°. 206, Oude Adelijke Stamhuijzen *f* 318. N°. 211, Over de Burg te L iden *f* 115. N°. 212, Beschrijving der Abdij van Rijnsburg *f* 155. N°. 213, Beschrijving der Abdij van Rijnsburg *f* 100. N°. 215, Beschrijving der Abdij van Rijnsburg *f* 56. N°. 216, Oorspronkelijke Rekeningen van de Abdij van Rijnsburg *f* 43.50. N°. 220, Abdij van Leeuwenhorst *f* 160. N°. 221 Naamrei der nonnen van Leeuwenhorst *f* 86. N°. 223, Beschrijving van Leeuwenhorst *f* 86. N°. 235, Beschrijving van de abdij van Loosduinen *f* 42. N°. 237, Beschrijving van 't klooster Mariënpoel *f* 27. N°. 262, Aloude zegelen der geestelijkheid van Holland *f* 40. N°. 264, Historia monetaria comitum Holl. *f* 25. N°. 266, Utregter Muntspiegel *f* 43.

Charters.

N°. 127, Origineel verbond der Edelen van 1567 met de zilveren vergulde Medaille van de bedelnap *f* 152.

Z. M. heeft bij besluit van den 6 Januarij jl. aan den heer Theodoor Muller Massis, een eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van lid der commissie van administratie over de gevangenissen te Leyden; en in deszelfs plaats benoemd de heer Mr. Eco de Wendt, substituut-officier bij de arrondissements-regtbank aldaar.

Bij Z. M. besluit van den 13 dezer is tot lid der commissie van administratie over het burgerlijk en militair huis van verzekering te Zwolle, in plaats van wijlen den heer Mr. H. J. Greven, benoemd de heer Mr. J. Kalff, advocaat bij het provinciaal geregtshof van Overijssel, te Zwolle.

Bij Z. M. besluit van den 11 Januarij 1848, is benoemd tot substituut-officier bij de arrondissements-regtbank te Breda, Mr. J. H. van Mierlo, thans plaatsvervanger van den kantonregter aldaar.

'S GRAVENHAGE, 18 Januarij. Z. Exc. de baron de Bussières, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning der Franschen bij het Nederlandsche Hof is benoemd tot ambassadeur bij het Hof van Napels.

— Heden hebben de heeren de Bazo en de ridder de Saldanha, nieuw benoemde gezanten van HH. MM. de koninginnen van Spanje en Portugal aan ons hof, hunne geloofsbrieven aan Z. M. overhandigd.

Men herinnert zich, dat de ridder de Bazo, de nieuwe gezant van Spanje, gedurende 14 jaren bij ons Hof die betrekking waardig had vervuld, zoodat zijn vertrek in den afgeloopen zomer veel deelneming had verwekt.

— Terwijl men eene voordragt der Regering aan de Staten-Generaal te gemoet ziet tot uitvoering van openbare werken in onderscheidene provinciën, komt alhier een vlugschrift van de pers hetwelk veel belangrijks dienaangaande behelst, getiteld: *Ontwerp ter bevordering van meerdere bestandmiddelen in Nederland.* Daartoe worden spoorweg-ondernemingen, kanalisatiën, indijkingen en landontginningen aangeraden; doch bij de stremming van den geldsomloop in naburige staten ontstaan, is het onwaarschijnlijk dat zonder deugdelijken waarborg voor de renten, de zucht om gelden in dergelijke ondernemingen te plaatsen, in den eersten tijd herleven zal; nu is des schrijvers denkbeeld die ondernemingen niettemin aan particuliere maatschappijen op te dragen, en haar de opening der noodige gelden mogelijk te maken door van rijkswege de renten te waarborgen. »De staat zal dan," zegt hij, »vooral voor nijverheid en landbouw doen, wat eens Z. M. Willem I voor eigen rekening deed in het belang des handels: hij zal eene billijke rente waarborgen ten behoeve van ondernemingen door regering en vertegenwoordiging goedgekeurd, voor zoo ver zij dien waarborg mogten behoeven. Die waarborg zou zóó worden verleend, dat eerst na verloop van 5 jaren, als de ondernemingen in volle werking konden zijn, de staat tot aanvulling van de te korten kon worden geroepen, en zou bij voorbeeld slechts voor 15 jaren worden verleend, een tijdvak toereikend om elke goede onderneming tot volle ontwikkeling te brengen. En van die 15 zal in de eerste 5 jaren door de ondernemingen zelve in de renten kunnen worden voorzien, door bij de bepaling van het door haar op te nemen kapitaal, daarin de benoodigde renten te begrijpen; gedurende dien tijd zou dan de waarborg des staats alleen strekken om den geldschieter des te grooter zekerheid te geven. Door een en ander zou de geldschieter gedurende de eerste 15 jaren, van het genot van minstens 4 pCt. rente verzekerd zijn; en de wet kon bepalen dat na verloop van 15 jaren de wetgeving zou overwegen of er termen zijn tot verlenging van den waarborg.

»Onder deze waarborgen en bij de kans op grooter voordeelen dan 4 pCt. rente, zou het de ondernemingen, die zich onder goedkeuring der wetgeving en toezigt der regering vestigden, niet ondoenlijk zijn de noodige kapitalen te vereenigen. De staat zou van zijn kant zijn waarborg aan eene onderneming niet verleenen dan onder de noodige voorwaarden."

— Het heeft H. K. H. Mevrouw de Prinses van Oranje behaagd, aan den Heer J. G. A. Bosch, te Utrecht, vergezeld van een zeer vleijenden brief, te doen toekomen een kostbaar geëmailleerd horologie, met eene gouden ketting, als een bewijs Harer welwillendheid en erkentelijkheid voor de opdragt van een nieuw muzijkstuk, getiteld: *Een Oranje-bloem.*

LEIDEN, 17 Januarij. Men verzekert dat de heer A. A. Sebastian, professor te Groningen, beroepen is als hoogleeraar in de heel- en verloskunde aan de universiteit alhier, ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van professor J. C. Broers.

ROTTERDAM, 18 Jan. De begrooting van ontvang en uitgaaf dezer stad, over het jaar 1848, ligt van den 15 af, gedurende 14 dagen, ten Raadhuize ter inzage, en is door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, gearresteerd als volgt:

Buitengewone ontvangsten *f* 355,614,90; gewone inkomsten *f* 775,290,01½. Totaal *f* 1,130,904,91½.

Gewone uitgaven *f* 862.797; buitengewone uitgaven *f* 267,199,18½. Totaal *f* 1,129,996,18½. En mitsdien met een batig slot van *f* 908,73.

De bevolking bedraagt 82,493 zielen.

DELFT, 18 Jan. Ll. Vrijdag heeft de vroeger aangekondigde serenade van de heeren Studenten der Koninklijke Akademie alhier, aan hunnen beschermheer, Z. K. H. den prins van Oranje. ter viering van het feest der oprigting van deze instelling, plaats gehad. Toen de optogt tot de Akademie genaderd was, onder het voortdurend uitvoeren van schoone muzijkstukken, werden de ceremoniemeesters en de commissarissen van orde in de receptiezaal binnengeleid, en hield een hunner, de heer Humme, eene toepasselijke aanspraak, die algemeen genoegen deed, en die door den Beschermheer, Z. K. H. den prins van Oranje, op eene minzame en voor de Akademie zeer vleijende wijs beantwoord werd.

De Studenten-societeit Phoenix was dezen avond zeer fraai verlicht. Alles is in de grootste orde afgeloopen. Het feest heeft algemeen genoegen gedaan.

DORDRECHT, 17 Januarij. Gisteren reeds in den vroegen morgen had men een aanvang gemaakt met het aanleggen van banen op de rivier voor onze stad en op de rivier de Noord, ten einde aan de beminnaren van het schaatsenrijden hiertoe gelegenheid te verschaffen; door de gevallen sneeuw was dit nog al aan moeijelijkheden onderhevig; men had echter na verloop van eenigen tijd een baan voor deze stad en een op de Noord tot aan het Nieuwe Veer gereed. Niettegenstaande het mistige weder lokten dezelve spoedig een groot aantal rijders en eene menigte wandelaars op het ijs. Eenige narresleden en een tiental ijsschuitjes vermeerderde nog het levendig aanzien der beide rivieren. (*N. R. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Januarij. Laatstleden Zaturdag heeft de Pairs-kamer het paragraaf van het adres aangenomen betreffende Zwitserland. Bij de opening der zitting heeft de heer Fulchiron aan den minister van buitenlandsche zaken eene interpellatie gerigt betreffende de willekeurige maatregelen door het bestuur van Zwitserland genomen ten opzigte van de religieusen van den St. Bernardsberg. Men weet, dat het klooster van den St. Bernard eene instelling is, die men Europeesch noemen kan, vermits alle natiën bijdragen tot instandhouding van dit liefdadig gesticht. De heer Guizot heeft daarop geantwoord, dat hij reeds bij den landdag had geprotesteerd tegen die verbeurd verklaring en knevelarijen, waarvan niet alleen het St. Bernards-klooster maar ook alle andere gestichten het slagtoffer waren geweest, voor welke Frankrijk het regt had, zijne belangstelling te toonen.

Overigens hebben de debatten weinig belangrijks opgeleverd. De heer Guizot nam het woord, maar zijne redevoering bevat geene enkele zinsnede, die waardig is, vermeld te worden. De minister van buitenlandsche zaken zal hoogstwaarschijnlijk zijne redevoering besparen voor de Kamer der afgevaardigden.

De Kamer heeft ook een amendement aangenomen van de heeren de Tascher en de Montalembert, waarin de jaarlijks herhaalde wensch wordt uitgedrukt ten voordeele van Polen.

De schoone redevoering van den heer de Montalembert, heeft in de hoogste mate de verbittering opgewekt van de radicale pers te Parijs. De verontwaardiging van de *Réforme* en de *National* kent geene grenzen meer. Geen woordenboek verschaft hun woorden, die naar hun zin scherp en verplettend genoeg zijn om de taal van den edelen pair te bestrijden. De *National* noemt haar eene razende, dolzinnige declamatie. Hij zou wenschen, dat die redevoering geheel Frankrijk onder de oogen kwame, maar hij wacht er zich wel voor, haar zelf aan zijne lezers mede te deelen. De *Réforme* is even heftig in zijne uitdrukkingen. Waar echter de razernij en dolzinnigheid te vinden zijn, in deze losbarsting der radicale bladen of in de woorden van den edelen pair, laat zich gemakkelijk aanzien.

— Gisteren heeft de Kamer der Pairs het paragraaf van het adres aangenomen, betreffende La Plata. De graaf Pelet de la Lozère heeft dienaangaande eenige inlichtingen gevraagd aan den heer Guizot, maar de minister van buitenlandsche zaken heeft nopens dit punt in geene bijzonderheden willen treden, voorgevende, dat Frankrijk en Engeland juist op dit oogenblik maatregelen nemen, om aan den strijd tusschen Montevideo en Buenos Ayres voor altijd een einde te maken.

De paragraaf betreffende Algerië heeft slechts aanleiding gegeven tot eene korte discussie. De markies de Boissy heeft willen weten, wat het gouvernement voorhad met Abd-el-Kader. Deze vraag werd te zeer regtstreeks gedaan, dan dat de heer Guizot daarop kon antwoorden. Hij bepaalde zich derhalve bij de verklaring, dat het gouvernement zich niet gebonden achtte door eene belofte, welke door een zijner generaals, of die zelfs door een prins van den bloede gedaan is. Hij voegde er bij, dat het ministerie de twee groote belangen, die bij dit vraagstuk betrokken waren, zou weten te vereenigen, namelijk het belang van den staat en de zedelijke waarde der beloften, die door den hertog van Aumale en den generaal Lamoricière aan den emir waren gedaan.

De taak der regering is overigens heden zeer vereenvoudigd geworden door Abd-el-Kader zelf. Het *Journal des Débats* meldt, dat de emir een brief aan den koning heeft geschreven, waarin hij verklaart, zich op de wijsheid van Z. M. te willen verlaten en alles te willen aannemen, wat de koning ten zijnen opzigte zal beslissen. De openbare meening geeft thans luider dan ooit, den wensch te kennen, dat het gevreesde opperhoofd niet naar Egypte zal worden vervoerd, vermits er te veel gegronde vrees bestaat, dat hij, bij de eerste gunstige gelegenheid, naar Algerië zou terugkeeren om er nieuwe onlusten te verwekken.

Bij het vertrek van den post had de Kamer een begin gemaakt met de beraadslaging over het paragraaf betreffende de reformistische feestmalen. De graaf van Alton-Sheé had het woord gevraagd. Men mag dus van dezen pair nieuwe drogredenen over deze aangelegenheid verwachten. Het is meer dan waarschijnlijk, dat hij onuitputtelijk zal zijn in den lof der reformisten.

— Gisteren is in de Kamer der afgevaardigden het adres-ontwerp voorgelezen. Het bevat niets van eenig bijzonder belang. Slechts betreffende de reformistische feestmalen, die Frankrijk zoo zeer in beweging hebben gebragt, behelst het ontwerp eene zinsnede, die in de vergadering tot hevige debatten aanleiding zal geven.

De beraadslaging is bepaald op aanstaanden Donderdag.

ENGELAND.

LONDEN, 15 Januarij. De staat van de bank, die dezer dage is bekend gemaakt, toont eene vermeerdering aan van £ 117,411 in goud in voorraad. Inmiddels is die voorraad in den laatsten tijd aanmerkelijk toegenomen. De omloop is vermeerderd met £ 636,747, terwijl de overige onderpanden met £ 643,632 verminderd zijn; een bewijs, dat het publiek elders disconteren kan tot lagere prijzen.

— Het bevestigt zich dat Lord Palmerston in het begin dezes jaars eene nota heeft gerigt aan prins Metternich, om aan het Weener kabinet inlichtingen te vragen aangaande het bezetten van Lombardije, Parma en Modena door Oostenrijksche troepen.

Men wil, dat er te gelijkertijd van dit document mededeeling zou zijn gedaan aan de overige groote mogendheden en aan de gouvernementen van Sardinië en Toscanen, die vervolgens insgelijks nota's hadden gezonden aan het hof van Oostenrijk, waarin zij deden uitkomen, dat het bijeentrekken van troepen in de vlakten van Lombardije en van den Po slechts konde dienen om de gisting des volks te doen toenemen. Tot dusverre is er van het kabinet van Weenen nog geen antwoord te Londen aangekomen.

— De Britsche regering houdt zich iederen dag al meer bezig met de vermeerdering harer strijdkrachten. In den laatsten tijd heeft zij aanzienlijke geldsommen aangewend voor hare verdediging langs de kusten; oude linieschepen zijn in sterke zee-kasteelen herschapen, die door stoom voortgestuwd bestemd zijn om de kusten te bewaken. De werklieden in de ateliers der marine zijn tot geregelde bataillons gevormd; de arsenalen der krijgsmarine zijn met verschanzingen omringd, enz. Thans heeft het gouvernement last gegeven om ook aan het corps artillerie eene aanmerkelijke uitbreiding te geven.

Ieder vraagt zich af waartoe deze krijgs-toerustingen dienen moeten; elkeen verliest zich in gissingen. Misschien vreest Engeland de gevolgen van eene mogelijke, om niet te zeggen waarschijnlijke, toenadering tusschen Frankrijk en Rusland. Van alle gissingen, die men maakt aangaande deze bedrijvigheid in het versterken der Britsche krijgsmagt, schijnt deze het meeste geloof te verdienen.

— De *Times* van 14 Januarij bevat onderscheidene brieven van de heeren Maclean Rowe & Comp. te Lima, als de door het Comité te Londen aangestelde agenten der houders van Peruaansche obligatiën van 1822 en 1825, aan den minister van finantiën, de heer Manuel del Rio, en twee antwoorden van dezen daarop.

Uit die stukken blijkt, dat de agenten er op aandringen, dat de schikking, in der tijd door Chili aangegaan, tot grondslag strekken zal van de regeling der Peruaansche schuld, en dat zij verlangen, dat het gouvernement eene hoeveelheid Guano zal bepalen, om jaarlijks ten behoeve der rentebetaling aangewend te worden.

De minister geeft vervolgens te kennen, dat de schikking met Chili misschien wel door het congres kan worden tot basis genomen, doch dat zulks geheel en al van de besluiten van dit ligchaam zal afhangen; dat inmiddels de agenten zich kunnen verzekerd houden, dat het gouvernement niet minder dan de obligatiehouders zelve verlangt, de zaak tot een einde te brengen, en ter goeder trouw deszelfs verbindtenissen te vervullen.

De stoomboot *Montrose*, ll. Zaturdag te Southampton aangekomen, heeft tijdingen van Lissabon medegebragt, loopende tot den 9 Januarij. De opening der Cortes door H. M., die den 4 heeft plaats gehad, heeft geen enkel merkwaardig voorval opgeleverd, dan dat noch de gezanten van Frankrijk en Engeland, noch de admiraal Napier daarbij tegenwoordig waren. Bij die gelegenheid is eene buitengemeene magt ontwikkeld, doch alles liep in de beste orde af. Daags na de opening der zitting heeft het kabinet eene nota gerigt aan de ministers der drie mogendheden, onderteekenaars van het protocol van den 21 Mei, om hem te doen weten, dat het gouvernement van Portugal alle verbindtenissen door hetzelve en andere mogendheden in dat protocol gemaakt beschouwde als vernietigd en dat het stuk van nu af aan als doelloos wordt aangemerkt en als hebbende opgehouden te bestaan.

De heer Costa Cabral is bepaaldelijk benoemd tot gezant te Parijs, en de hertog van Terceira te Weenen.

Behalve deze officiëele benoemingen zeide men te Lissabon, dat de hertog Saldanha, thans president van den raad, benoemd zou worden tot gezant van Spanje en de graaf de Villareal bij de Engelsche legatie.

Volgens een ander gerucht, dat in de hoofdstad algemeen geloof verdiende, zou het gouvernement van zins zijn eene gedwongen leening te heffen en op nieuw de constitutioneele waarborgen te niet te doen, zoo als de vrijheid van drukpers en de persoonlijke vrijheid.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 16 Januarij. Een brief van Kiel, geschreven aan een dagblad van Hamburg, zegt, dat er ernstig sprake is van eene verandering in de grondwet der staten van Denemarken.

— Uit Cassel wordt aan het Duitsch dagblad van Francfort gemeld, dat de commissie, die belast was met de voorbereidende werkzaamheden betreffende de grondwetsherziening van Keur-Hessen, is ontbonden, zoodat natuurlijk thans een einde is gemaakt aan de vrees, die men voor die herziening koesterde.

— De negers van het eiland St. Bartholomy, eene Zweedsche volkplanting in de Antilles, hebben een adres van dankbetuiging gezonden aan den Koning en de Stenden van Zweden, vermits hun de vrijheid is weergegeven, door de afschaffing van den slavenhandel bij besluit van den 9 October jl.

De Zwitsersche landdag heeft weder eene zitting gehouden den 13 Januarij. Men verneemt dat de vergadering in de eerste plaats zal bezig houden met de Nota van den H. Stoel, welke is vervat in de navolgende bewoordingen:

»*Protestatie van Mgr. de Nuntius Macciotti ingediend aan den Zwitserschen landdag.*

»Excellentie en Mijne Heeren,

»De H. Vader Pius IX, heeft met de bitterste smart vernomen de vreesselijke verkrachting der geheiligde regten, van de katholijke Kerk; dewelke, na het binnenkomen der bondstroepen in de zeven cantons: Lucern, Uri, Schwijtz, Unterwalden, Zug, Friburg en Wallis, in eenige dezer cantons hebben plaats gehad. Hij heeft, met een hart overstelpt van droefheid moeten opmerken, dat men, door de besluiten der voorloopige regeringen, de godsdienstige corporatiën en vrome instellingen, zelfs die van vrouwen, heeft willen verdelgen, en dat men pastoors, die op kanonieke wijze door het kerkelijk gezag waren aangesteld en geplaatst, en zulks in weerwil van de protestatiën van hunnen bisschop, uit hunne parochiën heeft verdreven. Hij heeft met tranen in de oogen moeten zien, dat militairen der bondstroepen de eerste oogenblikken van verbittering en tegen wil en de bevelen van hunne overheden, heiligsche en gruwelen hebben durven bedrijven in de kerken diezelfde cantons.

»De H. Vader, die zich niet heeft gemengd in staatkundige kwestie, welke in den laatsten tijd het genootschap in beroering heeft gebragt, heeft echter heiligen pligt niet uit het oog kunnen verliezen, die hem als Opperhoofd der Kerk rust, van al deze sch dingen hoogelijks af te keuren. Daarom heeft hij gelast, in zijn naam bij den Hoogen Landdag van Eedgenootschap, te Bern zitting houdende, mij van pligt te kwijten.

»Ik heb dus de eer, Excellentie en Mijne Heer mij dienaangaande tot u te wenden. En daar mijne oneindig smartelijker zou vallen, indien ik tot in zonderheden uiteenzette, alles wat in den laatsten tij voorgevallen, wil ik liever dit alles met stilzwijgen bijgaan, daar ik mij innig overtuigd houde, dat alleen de hooge wijsheid van den landdag, maar alle regtschapene lieden in dit eedgenootschap, tot ken stand zij ook behooren, de doelmatigheid van stilzwijgen in alle opzigten op prijs zullen stellen.

»In mijne hoedanigheid dus van vertegenwoordi des H. Vaders, en in zijn naam, protesteer ik bij aan de hooge vertegenwoordigers der cantons, tot bon dag vergaderd, plegtig tegen elken aanslag, die, de bovengenoemde decreten, is gepleegd tegen de tige regten van den H. Stoel en tegen de bonds-ac alsmede tegen alle heiligschennissen en goddelooze drijven, gepleegd in de kerken en andere plaatsen geheiligd aan de uitoefening der Katholijke godsdiens

»Deze zijn feiten, waarvan het geweten een afsch heeft en die eenmaal ongetwijfeld door onpartijdige schiedschrijvers zullen gebrandmerkt worden; doch het tevens zoovele redenen voor u, Excellentie en Mijne Heer van ze vooraf als laakbaar aan te duiden, en om zorgen, dat billijkheid en kalmte volkomen hun ge hernemen in de gouvernementen dier cantons, en men die genomene decreten intrekke, die, welligt een oogenblik van opgewondenheid, tegen den H. S genomen zijn.

»In het vertrouwen, dat de hooge landdag, de schermer der geheiligde wetten van het bondgenootsch de regten der katholijke godsdienst wel zal willen stellen en ongeschonden bewaren, ingevolge het ver van Z. H. den Paus, neem ik deze gelegenheid baat, enz."

Wanneer men geloof mag hechten aan een bijzon schrijven aan de *Presse*, dan zou de landdag beslo hebben aangaande de protestatie van den pausselijken n tius een besluit te nemen van niet-ontvangbaarhe daarop gegrond, dat, *vermits de meerderheid der gadering protestantsch is, zij het gezag van den P niet kan erkennen.*

Ziedaar, inderdaad een zeer gemakkelijk middel zich uit de verlegenheid te redden!

Naar luid van de Zwitsersche dagbladen heeft de h Bois le-Comte den 12 dezer Bazel voor goed verlaten zich naar Neuchatel begeven.

De groote raad van Wallis heeft in deszelfs zitting den 10 dezer het ontwerp van een besluit aangenom betreffende het stellen der goederen zoo van geord als wereldsche geestelijken onder het beheer van staat; echter heeft de raad dit besluit niet aangeno dan onder voorbehoud van de goedkeuring des volks. werd met algemeene stemmen aangenomen het ontw eener gewijzigde grondwet.

Mgr. Marilley, bisschop van Lausanne en Gene heeft dezer dage geprotesteerd tegen het onverantw delijk decreet, onlangs door het voorloopig gouverne van Friburg genomen.

Z. H. beklaagt zich hoogelijks, dat men zich heeft vergenoegd, met het Sonderbund gewapenderh te vernietigen en de Jezuiten te verdrijven, maar men nog, onder het voorwendsel van *affiliatie*, met orde een aantal andere liefdadige gestichten en chris scholen heeft uitgeroeid, niet alleen, maar dat zijne woede heeft bot gevierd tegen de geestelijk zoodat deze van alle middelen van bestaan beroofd en van alle verdediging tevens tegen den laster en kwaadwilligheid; voorts beklaagt zich de bisschop onderscheidene voorstellen, die men aan het gouve ment heeft gedaan en nog doet, tot het invoeren een door den H. Stoel ten allen tijde veroordeeld st van inmenging in de zaken der geestelijkheid en geestelijke gestichten, en tot het daarstellen van b selen tegen de wettige handelingen der geestelijke ders, die door de Kerk behooren geregeld te wor als de eenige bevoegde autoriteit in deze zaak.

Z. Hoogw. waarschuwt vervolgens met even veel kr als zachtaardigheid de leden van den grooten raad, het hun niet vrij staat, zonder vooraf gegane toest ming van den H. Stoel, de hand te slaan aan de g telijke gestichten, noch derzelver bestemming te anderen, noch op eenigerlei wijze inbreuk te maken de vrijheid en de regten der Kerk.

Verkeerde het vaderland in gevaar, dan zonden ook de geestelijkheid en de kloosters hunnen pligt begrijpen, maar het burgerlijk gezag was niet naar willekeur te beschikken over derzelver goederen, die onder de bijzondere bescherming der godsdienst staan.

»Wat ons betreft, zegt de vrome prelaat, wij zullen ons niet verzetten tegen de opbrengst der offers, die men van ons zal eischen. Tenzij de regten der Kerk en hare instellingen behouden blijven, deert ons het overige weinig. De nederigste schuilplaats, waar dan ook, zal ons genoeg zijn mits het ons gegund, zij het b'sdom vrijelijk te besluiten, dat aan onze zorg is toevertrouwd. In de droevige bezoekingen, die het den Heer behaagd heeft over ons te doen komen, verlangen wij geen ander geluk, dan onder onze ware diocesianen het rijk van regtvaardigheid en de genade Gods te zien bevestigen en versterken."

Na deze waardige en waarlijk apostolische taal vraagt Mgr. 1e. de eerbiediging der godsdienstige instellingen en derzelver regten. 2e. De onbelemmerde handhaving van het bisschoppelijk gezag, des noods onder een toeverzigt der regering en 3e. de aanneming van het beginsel, dat, bij eene herziening der bondsacte, de betrekkingen tusschen de Kerk en den Staat niet zullen geregeld worden dan door middel van eene overeenkomst met den bisschop, voor zoover de zaken het bisschoppelijk gezag betreffen, en met den H. Stoel voor de zaken, waarin het bisschoppelijk gezag niet voldoende is.

ITALIE.

ROME, 8 Januarij. Men herinnert zich welke onrustbarende geruchten alhier werden verspreid den laatsten dag van het vorige jaar. Den volgenden dag, dien van Nieuwjaar, was de panische schrik nog grooter, en er werden alle mogelijke voorzorgen genomen. Men verhaalde elkander, dat zelfs het Quirinaal bestormd zou worden.

Prins Corsini, senator van Rome, begaf zich naar het pausselijk paleis en verkreeg van Pius IX, die nog niet wist wat rondom hem gebeurde, de verzekering, dat den volgenden dag dat misverstand, waarvan niemand de oorzaak doorgrondde, zou worden uit den weg geruimd. Deze tijding, door den prins aan het volk overgebragt, deed de gemoederen bedaren; en inderdaad, den volgenden dag reed Z. H. uit, en bezocht, slechts van vier edellieden vergezeld, een gedeelte van de stad, zich alzoo aan zijn volk vertoonende, dat hem zijne liefde en gehechtheid bewees.

Men weet niet wat aanleiding heeft gegeven tot deze algemeene ontsteltenis, doch zooveel is zeker, dat de geruchten van den ergsten aard waren, zoowel betreffende de veiligheid van den staat, en de openbare orde, als aangaande den roem en den vrede der Kerk.

Echter heeft het zich bij die ontrustbarende geruchten bepaald en er hebben geenszins, zoo als men heeft verhaald, oproerige bewegingen plaats gehad. Die personen, welke zich, tijdens het rijden door de stad, vermeten hebben te schreeuwen: Weg met de Jezuiten! Weg met het ministerie van policie! Leve Gioberti! zijn genoegzaam als onruststokers bekend en aangeduid om hen te onderscheiden van het volk van Rome, dat eenparig den nog even geliefden Pius met de luidste blijken van toejuiching ontving.

Mgr. Savelli, gouverneur van Rome heeft sinds eenige weken strenge maatregelen genomen tegen hen, die gemelde onrustbarende geruchten hebben uitgestrooid, en men zegt, dat hij groote en belangrijke hervormingen in het ministerie van policie zal te weeg brengen.

Een dagblad maakt gewag van eene gebeurtenis, die bij den togt van Z. H. door Rome in het Corso zou zijn voorgevallen. »Men schreeuwde, zegt dat blad, tot voor de portieren van 's Pausen rijtuig, en klom op de voettreden; men verdrong elkander, en was opgewonden, zoodat er eene ware verwarring ontstond. De menigte wilde met geweld den Paus naar het Quirinaal vergezellen, en de beroemde Cicerovacchio ontzag zich niet, zich achter op het tweede rijtuig neder te zetten, dragende een groot geschrift, waarop men las: *Geregtigheid, Heilige Vader, voor het volk!* Aldus achter op de koets gezeten, reed hij tot op het binnen-plein van het paleis. Des anderen daags spraken de dagbladen van dit uitrijden van den Paus als van eene ware *genoegdoening*, die aan het volk van Rome was verschaft. Doch het officieele dagblad van Rome, de *Diario*, bevatte alras een lang artikel, waarin het gevaar van dergelijke demonstratiën werd aangetoond."

De *Riforma* van Lucca, hetzelfde wandelrid van Z. H. mededeelende, voegt er bij, dat Pius IX zoo onthutst was wegens de kreten van dat dolzinnig volk, hetwelk op het plein van Venetië op hem aandrong, dat hij zich onpasselijk bevond. Wij hopen, dat dit gerucht overdreven zal zijn.

— De *Diario di Roma* bevat heden een hoogst belangrijk artikel, waaruit wij eenige zinsneden ontleenen. »Onze geliefde Souverein, zegt de *Diario*, heeft van den dag af, op welken de Voorzienigheid hem op den verhevensten aller troonen plaatste, zich voorgesteld om door het zacht vermogen der liefde te regeren en tevens door de regtmatige strengheid der wetten. Hij vermeende, en vermeent ook nog, dat zijn volk toonen zal dat het rijp genoeg is voor zulk eene gelukkige ontwikkeling, en dat het, hem eerder als een vader dan als een souverein beschouwende, met gehechtheid en eerbied aan zijne bedoelingen zal weten te beantwoorden.

»Pius IX heeft aan de wereld het voorbeeld willen geven van eene geheel vreedzame, betrouwende en kalme regering; hij heeft al zijne zorgen aangewend om de bestaande wetten tot dit doel dienstbaar te maken, en nieuwe daar te stellen, gelijk ze door den tijd en eene meer regelmatige toepassing gevorderd werden. Het is billijk, het is schoon, der waarheid hulde te doen door te erkennen, dat het land waardiglijk beantwoord heeft aan de bedoelingen van den Opperpriester en Vader, en dat de blijken van dankbaarheid door het volk uit eigen beweging aan den dag gelegd, zijn hart met eene onuitsprekelijke blijdschap moeten hebben vervuld.

Maar er bestaat een regel voor alle zaken, en vooral voor de gemeenschappelijke handelingen des volks. Men moet den tijd, dien wij beleven, de vruchten, die te plukken zijn van de bovengenoemde instellingen en de regten der wettigheid in het oog houden, daar deze het hoogste goed der zamenleving zijn en niet kunnen werden gehandhaafd dan door een regelmatigen gang, die alle wanordelijke bewegingen en buitensporigheden uitsluit.

Dan zelfs, wanneer die buitensporigheden voortspruiten uit lofwaardige gevoelens, maar de palen der betamelijkheid overschrijden, moet men er zich op toeleggen, om te beletten, dat zij niet toenemen. Met dit doel heeft Z. H. het besluit van de staatssecretairie van den 22 Julij ll. doen afkondigen. Terwijl Z. H. zijne tevredenheid betuigde wegens de blijken van dankbaarheid, hem door zijn volk gegeven, keurde hij echter die talrijke demonstratiën af, vermits ze het volk aftrokken van zijnen arbeid.

»De H. Vader werpt het denkbeeld ver van zich af, dat de liefde en dankbaarheid van zijn volk zou verminderd zijn. Het is dus niet noodig hem daarvan het blijk te geven door uiterlijke demonstratiën. Slechts boosaardige en afgunstige lieden kunnen de trouw des volks verdacht maken en aan zijne bewegingen eene andere drijfveer toedichten dan de liefde voor zijnen vorst. Maar daarom moet men ook geen stof leveren tot verkeerde oordeelvellingen, noch voedsel geven aan de kwade bedoelingen van hen, die te midden van algemeene eendragtigheid, zich voordoen als vijanden van orde, vrede en godsdienst."

— Z. H. heeft, naar men verneemt, in gevolge van zijn *motu proprio* betrekkelijk den ministerraad, benoemd tot minister van binnenlandsche zaken Mgr. Camillus Amici, vice-president van de consulta en secretaris van den raad der ministers, tot welke laatstgenoemde is benoemd Mgr. Sbarretti, substituut der staats secretarie, alsmede tot vice-president der consulta Mgr. Franciscus Pentini, president der archiven.

Het dagblad van Florence van den 7 Januarij zegt, dat de rust in Livorno daags te voren door eenige partijgangers op eene ergerlijke wijze is verstoord geworden. Eene ondergeschovene afkondiging heeft eenige onvoorzigtigen tot het bedrijven van wanordelijkheden aangezet. De groote menigte nieuwsgierigen beletteden de openbare magt de orde te herstellen.

De groothertog heeft daarop in eene krachtige proclamatie, die door de *Riforma* van Lucca van den 8 wordt medegedeeld, het volk in de hartelijkste bewoordingen tot rust en bezadigdheid aangemaand.

De onlusten te Livorno zijn, volgens een brief van Pisa, dd. 10 Januarij, dank zij de krachtdadige houding van het gouvernement, weder gestild zonder dat er bloed vergoten is.

De deputatie, die op aanraden van graaf Larderel en den generaal Sproni was benoemd, en die uit de grootste heethoofden van Livorno bestond, hield zich reeds gereed, de verlangens des volks tot aan den voet van den troon te brengen, toen onder de leden tweespalt ontstond.

Toen vertrok eene commissie, door den groothertog benoemd, naar Livorno, en was vergezeld van vier compagniën linietroepen, om de rust aldaar te herstellen. De heer Ridolfi, minister van binnenlandsche zaken, stond aan het hoofd dier commissie. Hij ontbond de commissie, door die van Livorno benoemd, en zond vooraf eene krachtige publicatie naar de stad, uit naam van den groothertog. Doch zij werd van de muren afgescheurd en met slijk besmeerd. De heethoofden, en inzonderheid Mastacchi en Guerrazzi, ijlden naar de caserne, om de troepen tot opstand te brengen, en laatstgenoemde ontzag zich niet, in de verachtelijkste bewoordingen van den groothertog te spreken.

De heer Ridolfi kwam des namiddags van den 9 te Livorno aan, consigneerde de troepen in de caserne en vaardigde eene tweede publicatie uit. Talrijke patrouilles doorkruisten de stad, en zoo bleef de rust bewaard, ja, het volk beschaamd over zijne uitspatting, riep: Leve Ridolfi! Leve Leopold II!

In den daarop volgenden nacht liet de heer Ridolfi de belhamels gevangen nemen, daarouder in de eerste plaats de heeren **Guerrazzi, Mastacchi, Dr. Mugnainii, Vignozzi, drukker van de geheime pers, en La Cecilia** van Napels, de schrijver eener heftige brochure. Zij werden onmiddelijk op een stoomvaartuig naar Porto-Ferrajo vervoerd.

Thans is alles tot de orde teruggekeerd.

Men schrijft van Aoste (Sardinië) dat de **Eerw. Proost** en de procurator van den Grooten St. Bernard, **den 27** December naar Turijn vertrokken zijn, met oogmerk om den koning te verzoeken, hunne personen en hunne in Piemont gelegen goederen onder zijne bescherming te nemen. Zij schijnen ook voornemens te zijn, een vertoog in te dienen aan de verschillende groote mogendheden om hen te smeeken, hun liefdadig gesticht onder hunne hoede te stellen en het te beschermen tegen de boetebetalingen, inventarisatie en andere knevelarijen van de regering van Wallis.

STAND DER THERMOMETER.

AMSTERDAM, 19 Januarij.

Waarneming tegenover het N. O. van eene hoogte van ruim 14½ Ned. el boven den beganen Grond.

1848.						Sch. Fahr.
Maandag 17	Januarij	's namidd.	4	ure	27	Graden.
„ „	„	's avonds	8	„	25	„
Dingsdag 18	„	's morgens	8	„	26½	„
„ „	„	's middags	12	„	31	„
„ „	„	's namidd.	4	„	31	„
„ „	„	's avonds	8	„	28½	„
Woensdag 19	„	's morgens	8	„	26	„
„ „	„	's middags	12	„	25	„

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM 19 Januarij.

Rogge 117 ℔ Archangel *f* 180; in entr.

Op 9 Vaten Olie in April ek. fvl. 65½; Sept. en Oct. 61; Maart 64½. *Raapolie* per 6/w *f* 37½; Vliegend 36½; primo Mei ek. *f* 36¼, 36; Sept. *f* 35⅝; Oct. 36 Nov. 36; Dec 36. *Lijnolie* per 6/w. *f* 30; Vliegend 29. *Hennepolie* per 6/w *f* 32. Vliegend 31.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

18 JAN.			gebl.	19 JAN.		4 u.	gebl.
NEDERL. Werkel. Sch. à	2½	pCt.	54 7/16	53 13/16	"	54¼	53 15/16
Dito Dito	3	"	66	66⅝	"	66¾	66⅝
Dito Dito op resc.	3	"	66	66⅝	"		
Dito Dito	4	"	84½	83¾	"	83⅞	83¾
O. I. Leening	4	"			"		
Amortis. Syndic.	3½	"			"		
Handel-Maatschappij	4½	"	162¼	161⅝	"	161⅝	161½
Haarlemmermeer	5	"			"		
Aand. Rijn-Spoorweg		"			"		
Aand. Holl S. M.	4½	"			"		
BELGIE	4½	"	87¼		"		
Dito	2½	"			"		
Dito bij Rotschild	2½	"	48	48	"		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	"	15¼	14⅞	"		
Dito Dito van 510 £		"	14¾	14	"	14⅛	14¼
Dito bij Dito onb. st.	5	"	14	13½	"	13 9/16	
Dito	3	"			"		
Dito Binnenl. à 6 m.	3	"	24¼	24 5/16	"	24 5/16	24 5/16
Coupons Ardoins		"	11 11/16	11⅝	"	11½	
Passive		"			"		
Deferred		"			"		
Fransche Uitgest.		"			"		
PORTUGAL, te Londen	3	"	27		"		
Dito Dito	4	"	27 1/16	26 5/16	"	26¾	26 5/16
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	"			"		
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5	"	104¼	104¼	"		
Dito Dito 1828 en 1829	5	"	103¼	103⅜	"	"	
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	"	95⅛		"		
Dito bij Hope	4	"	85⅜	85¼	"	85⅜	
Dito bij Stieglitz en C°.	5	"	85¼	85	"		
Cert. te Hamburg	5	"			"		
Inschrijving in Assignat.	6	"			"		
Cert. van Dito	6	"			"		
POLEN, Certific.	4	"			"		
Dito Aand. met Loten fl 300		/			"		
Dito Dito fl 500		"		139	"		
AMERIKA, Phil. Bank	6	pCt			"		
Dito	5	"			"		
Dito Bank-Actiën					"		

Oostenrijk, Met. 2½ pc. 48⅞; Braz. 5 pc. 83½; dito 81¼; 1843, 81; Peru 17⅝, ½, ½; Gren. 19 1/16, ⅛; Uitgestelde 3⅝.

Koers van het Geld: Beleening 4¼ pCt., Prolong. 4 pCt. Wissel-Disconto 4 pCt.

ANTWERPEN, 17 Jan. Kerkelijke Staat. Oblig. 1832 à 1837 5 pCt. 96⅝. Certific. 1844, 5 pCt 92.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg 34⅝; Zigt dito 35; 2/m. Londen 12.—; Zigt Londen 12 12½; 3/m. Lisbon. 41; 3/m. Porto 41; 2/m Petersb. 1.84½.

MENGELWERK.

NICOLA MAZZA.

Groote mannen behooren niet alleen hun Vaderland toe; hunne beschouwingen, hunne daden moeten ook daar buiten, moeten de gansche wereld tot leering verstrekken, en tot betrachting en navolging van hun voorbeeld opwekken. Onder dezulken mag de edele priester, wiens naam wij aan het hoofd dezer regelen vermeldden, geteld worden. De laatst ontvangene Aflevering der *His*-

…orisch-politische Blätter schonk ons het groot genoegen, een dieperen blik te mogen slaan in het hart, en ons nader bekend te kunnen maken met de liefderijke verrigtingen van dien edeldenkenden man, ten welzijn van zijn vaderland; en overtuigd, als we zijn, dat niets leerzamer en bezielender is dan het schouwspel van zulk eene welbegrepene en onbaatzuchtige toewijding van een geheel menschen-leven aan de zaak der veredeling en zedelijke verheffing van den medebroeder, haasten wij ons, den voortreffelijken Mazza, gelijk de *Hist. pol. Blätter* hem hebben geschetst, ter vereering en navolging aan onze Lezers voor te stellen. — De auteur van deze schets, een Duitscher, schrijft aan de Redactie van de *Blätter* van eene Villa, in het noordelijk gedeelte van Italië, waar hij sinds eenige dagen gastvrij is ontvangen. Overigens zal men spoedig ontwaren, dat deze schets slechts een fragment is van een uitgebreid opstel, van hetwelk wij echter alleen datgene meenden mede te deelen te hebben, wat tot ons onderwerp betrekking heeft.

Toen wij ons een uur na middernacht te rust begaven, liet de vriendelijke gastheer zich eenige geheimzinnige woorden ontvallen over belangwekkende bezoeken, die ons den volgenden dag wachtten. Ik kon weinig slapen, en, iets zeldzaams voorwaar, in de zuidelijke streken heb ik ook minder behoefte aan slaap dan in het koude noorden. 's Ochtends ten vijf uur wandelde ik weder, op nieuw gesterkt, in het digte kreupelbosch, waarboven lindeboomen en populieren in den morgen schemerden; de lucht was zacht en eenigzins drukkend, en de naburige oranjeperken verspreidden hunne welriekende geuren. Tamme duiven, de zoogenaamde duiven van San Marco te Venetië, fladderden mij zoo lang na, tot dat ik van den hofmeester der Villa eenige korrels maïs had gekregen. Verheugd over dezen vond, verhief de gevleugelde schaar zich weder ten hemel, doorkliefde de heldere lucht en verdween uit den tuin, juist op den oogenblik, dat een deftig gekleed priester uit eene zijlaan te voorschijn trad en op mij toekwam. De geestelijke had eene indrukwekkende gestalte en sprekende oogen, die vrij onbescheiden hun licht verspreidden over de bedeesde houding, waarin hoegenaamd geen lust merkbaar was om van zijne tegenwoordigheid te doen blijken. Met een gelaat, waaruit de meeste vertrouwelijkheid sprak, voegde hij zich bij mij, en zeer spoedig had hij mijnen stand, mijn beroep, mijne neiging en woorden van belangstelling uit mijnen mond vernomen. Zoo als gij gemakkelijk kunt begrijpen, viel het gesprek dadelijk op de volks-opvoeding, en de gelaatstrekken en gebaren van den onbekenden wandelaar werden levendiger, dan ik, te oordeelen naar den eersten indruk, had verwacht. »Onze opvoeding bestaat eigentlijk in misgrepen," zeide hij terwijl hij zijne stem luide verhief, »en dat is juist het hagchelijkste van de zaak. Bestond zij eeniglijk in de niet-opvoeding, dan kon de bijzonder trouwe, ware en onuitputtelijke natuur met Gods zegen nog iets uit de menschen maken. Doch de kwade hebbelijkheden van het leven, die zonder eenig regt hare heerschappij doen gelden; de ijdelheid der pedagogen, die van de meest verschillende, tot alles te buigen karakters stijve en gelijkvormige pedanten wil maken; de opgeblazen staatkunde, die zich in die kinderwereld mengt en alle ernstige zelf-oefening in den damp van ijdele woorden doet opgaan; en de partijdige wetgeving, die bij voorkeur de steden en de zoogenaamde beschaafde klassen op het oog heeft, en het landvolk aan de verkeerde werkingen van deze rigting prijs geeft, zonder eenige acht te slaan op de betrekkingen des alledaagschen levens; dit alles belet dat de krachtige kiem tot eene met de natuur overeenkomstige ontwikkeling geraakt. Integendeel werken zij gezamentlijk, vaak zonder het te willen, daar heen, het landvolk van de verstands-ontwikkeling door de natie verkregen, uit te sluiten, zoo als het reeds van het bezit der aardsche goederen is uitgesloten. Alleen de Kerk blijft getrouw aan de taak haar door den Hemel opgelegd; voor haar alleen geldt geen aanzien van den persoon, en uit haren schoot treedt jaarlijks eene tallooze menigte onbaatzuchtige priesters te voorschijn, die tot het volk nederdalen en de schuld des levens bij de arme landlieden door warme belangstelling zoeken te boeten."

Bij deze laatste woorden was de abt zoodanig in geestdrift geraakt, dat hij met zijnen stok hevig tegen eenige hazelaarstruiken sloeg. »Nu moet ik wel voor den dag komen, en de voortreffelijke rede mijns vriends afbreken," riep onze gastheer, die uit een kreupelbosch te voorschijn trad, lagchende uit, terwijl hij met innige warmte den priester op beide wangen kustte. Oordeel over mijne verbazing! De vreemdeling, die ik met zorgelooze onbevangenheid was gevolgd, wiens denkbeelden over volksopvoeding ik zoo gaarne tot het einde had aangehoord, was niemand anders dan Nicola Mazza, de beroemde menschenvriend.

Mazza is een priester uit de parochie van Verona; van zijne jeugd af rigtte zich zijne neiging naar dat veld van wetenschappelijk onderzoek, dat door de uitkomsten eener scherpe berekening van zoo ongemeenen invloed op het werkelijke leven is geworden, ik bedoel de twee belangrijke takken van wetenschap, wis- en natuurkunde. En terwijl wij op dit gebied vaak mannen ontmoetten, die, door het onophoudelijk leven in de cijfers, alle gevoel voor zuiver menschelijke aangelegenheden schijnen verloren te hebben, was hij veeleer er op bedacht, de kennis der hoogere mechanica aan het leven dienstbaar te maken, en de strenge bepalingen der wetenschappelijke gevolgtrekking te gunste van het arme volk in toepassing te brengen. Zoo geschiedde het dat de jeugdige leeraar der wiskunde, met zijn hart van menschlievendheid blakende, als hervormer van den toestand der nederigste klassen der maatschappij optrad, zonder andere middelen dan den geest die hem dreef, en het vertrouwen op 's Hemels bijstand. »Het *bijgeloovige* Verona," zoo als men die stad in Italië door zoogenaamde vrijzinnigen kan hooren noemen, kwam zijne plannen in de hand werken, met die onbekrompen vrijgevigheid, die nergens zich meer bewonderenswaard doet kennen dan in deze rijke en echt christelijke stad, wanneer het geldt de leniging van onverdiende ellende, en de lagere volksklassen die beschaving deelachtig te doen worden, die haar tot trapswijze deelneming aan het hoogere goed des levens in staat stelt. Voor alles ging hij uit van een zeer eenvoudig, maar juist denkbeeld, dat hij zelf in deze woorden heeft zaamgevat: »De wereld was reeds gedeeld toen ik het levenslicht aanschouwde, en ik gevoelde geen lust er eene omwenteling te maken, en zeker niet in mijn vaderland Italië, waar sedert veel jaren onevenredigheid zoo diepe wortelen had geschoten. Wij hebben toch slechts, in de scherpste tegenstelling, bezitters en niet-bezitters. Na eene genoegzaam beproefde ondervinding hebben wij de overtuiging verkregen, dat de belangen der eersten niet zoo gemakkelijk en niet zoo spoedig zich met die der laatsten laten vereenigen. De wet zelve neemt de bestaande verhouding der maatschappelijke standen onder hare bescherming, en de Kerk moet ze tegen wil en dank eerbiedigen. Van daar eene klove tusschen heeren en boeren, wier aanvulling in eene te zeer verwijderde toekomst verborgen ligt, dan dat ik mij die eerlang zoude kunnen voorstellen. Doch hun die niets bezitten, is een uitweg gebleven, en deze naar zijn beste vermogens voor hen open te stellen, is de taak van den menschenvriend. De Italiaansche arme kan vrij handelen met zijnen persoon, met zijn talent, met zijnen arbeid. Daardoor kan hij zich den toegang afdwingen tot de beschaafde wereld, om deel te nemen aan de goederen der groote maatschappij. Al strekt nu die zelfverheffing van den geest ook niet om onmiddellijk tot het bezit te geraken, zij is nogtans de naaste, en voor het oogenblik de eenige weg daartoe. Daar het nu niet te verwachten is, dat de maatschappij zoo spoedig in massa zich die emancipatie zal bezorgen, zoo moet de individu alles aanwenden om ze te bevorderen. Dit kan alleen plaats hebben door de opvoeding, die den mensch in staat stelt zich van de in hem sluimerende krachten te bedienen."

(*Wordt vervolgd.*)

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 17 Januarij, in het O. Z. Heeren Logement.

No. 1. Eene Hofstede, c.a., Gem. Stolwijk, gr. 31 b. 71 r. 4 e.; ƒ10100, — ƒ400, B. Keuch.

2. Eene dito, als voren, gr. 34 b. 97 r. 43 e.; ƒ9600, — ƒ900, E. Zweerts.

3. Eene dito, als voren, gr. 25 b. 52 r. 63 e.; ƒ7500, — ƒ100, J. J. Heijliger.

4. Eene dito, als voren, gr. 43 b. 69 r. 76 e.; ƒ13200, — ƒ200, E. Zweerts.

5. Eene dito, als voren, gr. 29 b. 51 r. 29 e.; ƒ4550, — ƒ600, J. Breukelaar, Hz.

6. Eene dito, als voren, gr. 43 b. 50 r. 40 e.; ƒ11300, — ƒ40, J. J. Heijliger.

7. Eene dito, als voren, gr. 14 b. 25 r. 34 e.; ƒ4150, — ƒ100, G. L. Wurfbain.

8. Eene dito, als voren, gr. 22 b. 68 r. 24 e.; ƒ5625, — ƒ100, G. van Heerde.

9. De onverdeelde helft in een Perceel Hooiland, als voren, groot 5 b. 83 r. 10 e.; ƒ540, — ƒ30, J. J. Heijliger.

10. Eene Hofstede, c. a., in de Gem. Berkenwoude, gr. 22 b. 74 r. 33 e.; ƒ4800, ƒ400.
11. Het ½ in eene Hofstede, als voren, gr. 23 b. 65 r. 30 e.; ƒ250, ƒ150.
} ƒ5600, — ƒ500, J. Breukelaar, Hz.

12. Een Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Binnenkant, No. 2844; ƒ5550, J. Went.

13. Een Huis en Erve, Leydsche Gracht, No. 6754; ƒ3975, — ƒ300, J. van Dijk.

14. Een dito, Tuinstraat, No. 4391; ƒ480, — ƒ30, A. B. van Cooth.

15. Een dito, naast Perceel No. 14; ƒ470, — ƒ30, Denzelfden.

16. Een dito, Tigchelstraat, No. 5445; ƒ710, — ƒ40, H. F. Brugman.

17. Een dito, naast Perceel No. 16; ƒ790, Denzelfden.

18. Een dito, naast Perceel No. 17; ƒ780, — ƒ10, H. C. Smit, Cz.

19. Een dito, naast Perceel No. 18; ƒ740, — ƒ10, Derzelfden.

20. Een dito, als voren, No. 5451; ƒ700, F. Reysenbach.

21. Een dito, naast Perceel No. 20; ƒ660, Denzelfden.

22. Een Koetshuis, Stalling en Erve, Tuinstraat, No. 4230; ƒ1050, Opgehouden.

23. Twee Achterhuizen en Erve, achter Perceel No. 22, Printengang, No. 4231 en 32; ƒ450, Opgehouden.

24. Een Huis, Tuin en Erf, Jan Hansenpad, buiten de Raampoort, No. 772 en 73; ƒ200, — ƒ3, H. F. Brugman.

Bij de Redactie is ontvangen voor de Curaçaosche Missie:

Voor de Zwartjes ƒ103,96. Van B. ƒ1,- Te zamen ƒ104,96.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Ui…